

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 listopada 2017 roku powód S. Ś., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą U. (...), domagał się od strony pozwanej Przedsiębiorstwa (...) spółki z o.o. w W. zasądzenia kwoty 16359 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona kwota stanowi umówione wynagrodzenie za wykonanie robót sprzętem specjalistycznym (koparką kołową marki (...)) na budowie drogi ekspresowej (...). Po wykonaniu robót powód wystawił fakturę VAT, która nie została zapłacona, mimo wezwania do zapłaty.

W dniu 28 lutego 2018 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądzono kwotę dochodzoną pozwem oraz 2492 zł kosztów procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Przyznała, że łączyła ją z powodem umowa wskazana w pozwie (z tym zastrzeżeniem, że nie była jedynym podmiotem zlecającym roboty). Z tego względu wniosła o przypozwanie pozostałych podmiotów (członków konsorcjum), które zleciły wykonanie robót. Strona pozwana zarzuciła jednocześnie, że powód nie wykazał roszczenia dochodzonego pozwem. Zarzuciła także, że mimo treści zlecenia część robót została wykonana w czerwcu (a nie w lipcu). Strona pozwana zarzuciła wreszcie, że powód nie wykazał, żeby doręczył stronie pozwanej fakturę VAT, co miało wpływ na wymagalność roszczenia.

W odpowiedzi na sprzeciw (na rozprawie w dniu 8 marca 2019 roku) powód w całości podtrzymał żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 grudnia 2014 roku Skarb Państwa – G. w W. (zamawiający) zawarł umowę nr (...) (...) (...) z (...) spółką z o.o. w W. (liderem), (...)p.A. w M. we W. (partnerem), (...)p.A. w R. we W. (partnerem) oraz Przedsiębiorstwem (...) spółką z o.o. w W. (partnerem), tworzącymi konsorcjum. Zgodnie z umową zamawiający zlecił konsorcjum (wykonawcy) zaprojektowanie i wykonanie (wybudowanie) drogi ekspresowej (...) N. – L. (A-4), zadanie III od węzła K. do węzła L. Północ, o długości około 14,4 km, to jest od km 33+300 do około km 47+678,08.

(dowód: bezsporne;

umowa z dnia 22.12.2014 roku – k. 40-42)

W dniu 20 czerwca 2015 roku (...) spółka z o.o. w W. (lider), (...)p.A. w M. we W. (partner), (...)p.A. w R. we W. (partner) oraz Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. w W. (partner), tworzący konsorcjum, upoważnili Przedsiębiorstwo (...) spółkę z o.o. w W. do reprezentowania konsorcjum w zawieraniu, zmienianiu, rozwiązywaniu, wypowiedaniu i odstępowaniu, ze wszystkimi niezbędnymi klauzulami, każdej umowy niezbędnej do wykonania projektu wskazanego w umowie z dnia 22 grudnia 2014 roku, z podwykonawcami, dostawcami oraz usługodawcami.

(dowód: bezsporne;

pełnomocnictwo z dnia 20.06.2015 roku – k. 39)

W dniu 7 czerwca 2017 roku Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. w W., działająca w imieniu i na rzecz konsorcjum (zleceniodawcy), w skład którego wchodziły (...) spółka z o.o. w W. (lider konsorcjum), (...)p.A. w M. we W. (partner konsorcjum), (...)p.A. w R. we W. (partner konsorcjum) oraz Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. w W. (partner konsorcjum) zawarła z S. Ś., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą USŁUGI BUDOWLANE I (...) (zleceniobiorcą) umowę, której przedmiotem były usługi sprzętowe koparką kołową (...) 16 ton oraz wykonanie zasypek z gruntu zbrojonego na obiektach WD-32, PT (...) -31 w okresie od 1 do 31 lipca 2017 roku.

Strony określiły wartość zleconych prac na kwotę 25200 zł netto (21 dni razy 12 godzin razy 100 zł).

Rozliczenie miało nastąpić na podstawie rzeczywistej ilości dostarczonego materiału, potwierdzonej przez osobę upoważnioną przez zleceniodawcę.

Zleceniodawca miał dokonać zapłaty wynagrodzenia za dostarczony materiał w terminie 30 dni od dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT. Zleceniobiorca był uprawniony do wystawienia faktury VAT w oparciu o dokumenty potwierdzone przez uprawnionego przedstawiciela zleceniodawcy. Osobami uprawnionymi do podpisania protokołów byli K. W. oraz M. K..

(dowód: bezsporne;

zlecenie z dnia 7 czerwca 2017 roku – k. 13)

Zleceniobiorca wykonał zleczone mu prace w dniach od 20 do 29 czerwca oraz od 3 do 7 lipca 2017 roku (łącznie czas pracy koparki wyniósł 133 godziny). Protokoły (raporty pracy sprzętu) zostały podpisane przez upoważnionego przedstawiciela zleceniodawcy K. W..

(dowód: bezsporne;

raporty pracy sprzętu – k. 14)

W dniu 17 lipca 2017 roku zleceniobiorca wystawił fakturę VAT nr (...), w której obciążył zleceniodawcę kwotą 16359 zł brutto (13300 zł netto) za wynajem koparki kołowej (...) 16T (133 godziny po 100 zł netto). Termin płatności określono na 30 dni. Faktura VAT została doręczona zleceniodawcy w dniu 24 lipca 2017 roku.

(dowód: bezsporne;

faktura VAT – k. 15)

W pismach z dnia 29 sierpnia oraz 6 i 22 października 2017 roku zleceniobiorca wezwał zleceniodawcę do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

(dowód: bezsporne;

wezwania do zapłaty z dowodami nadania i odbioru – k. 16-21)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Powód dochodził wynagrodzenia za wykonanie robót sprzętem specjalistycznym (koparką kołową marki (...)) na budowie drogi ekspresowej (...), jakie świadczył na rzecz strony pozwanej od czerwca do lipca 2017 roku na podstawie umowy z dnia 7 czerwca 2017 roku.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że umowa łącząca strony miała charakter umowy o świadczenie usług, do których z mocy art. 750 k.c. stosuje się przepisy o zleceniu. Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia opierało się zatem na art. 735 §1 i 2 k.c. w zw. z art. 750 k.c.

Bezsporny w niniejszej sprawie był fakt zawarcia przez strony umowy wskazanej w pozwie. Poza sporem było także to, że powód wykonywał na rzecz strony pozwanej prace koparką kołową (...). Strona pozwana w istocie bowiem nie zakwestionowała powyższej okoliczności (wykonywania przez powoda robót wskazanych w dołączonych do pozwu raportach pracy sprzętu). Istota niniejszego sporu sprowadzała się natomiast do tego, czy powodowi przysługiwało wynagrodzenie za wykonane na rzecz strony pozwanej prace.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Trzeba podkreślić, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

Wobec powyższego zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia. Skoro jednak strona pozwana właściwie nie zaprzeczyła, żeby zawarła z powodem wskazaną w pozwie umowę oraz żeby powód ją wykonał (przeprowadził prace koparką kołową (...)), a także nie kwestionował braku zapłaty za wykonaną usługę, to należało uznać te okoliczności co do zasady za bezsporne. W takiej sytuacji strona pozwana powinna natomiast wykazać ewentualne nieistnienie zobowiązania (że nigdy nie istniało lub wygasło, na przykład wskutek zapłaty, lub też, że istnieje w kwocie niższej niż dochodzona).

Strona pozwana w pierwszej kolejności wniosła o przyznanie (art. 84 k.p.c.) pozostałych członków konsorcjum, w imieniu którego zleciła powodowi wykonanie usług. Wniosek powyższy był w niniejszej sprawie niedopuszczalny.

Trzeba w tym miejscu bowiem wskazać, że sprawa niniejsza, w której powód domagał się na podstawie umowy zapłaty wynagrodzenia w kwocie 16359 zł (wraz z ustawowymi odsetkami), rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym, bowiem zgodnie z art. 505¹ pkt 1 k.p.c. przepisy o postępowaniu uproszczonym stosuje się w sprawach o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dwudziestu tysięcy złotych (w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie).

Zgodnie z art. 505⁴ §1 k.p.c. zmiana powództwa jest niedopuszczalna. Przepisów art. 75-85 oraz art. 194-196 i art. 198 nie stosuje się. Przepis powyższy oznacza zatem, że w postępowaniu uproszczonym niedopuszczalna jest zarówno przedmiotowa, jak również podmiotowa zmiana powództwa. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wyłączenie stosowania w postępowaniu uproszczonym art. 75-85 k.p.c. oznacza eliminację w tym postępowaniu interwencji głównej, ubocznej oraz przyznanie.

Na marginesie jedynie można wskazać, że wprawdzie umowa konsorcjum nie jest uregulowana w prawie polskim, to jednak dopuszczalność jej zawarcia nie budzi żadnych wątpliwości. Najogólniej określa się ją jako umowę zawieraną przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, które zobowiązują się wspólnie dążyć do osiągnięcia

określonego celu gospodarczego. Nie budzi także wątpliwości możliwość wspólnego ubiegania się przez konsorcjantów o udzielenie zamówienia publicznego, co wprost wynika z art. 23 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2018, poz. 1986 ze zm.). Jednocześnie z obowiązujących przepisów nie wynika, aby powód miał obowiązek pozywania wszystkich członków konsorcjum. Może on bowiem pozwać każdego z konsorcjantów (według własnego wyboru), w szczególności tego, z którym zawarł umowę (abstrahując od faktu, że podmiot zawierający umowę miał upoważnienie do jej zawarcia od pozostałych członków konsorcjum). Niezależnie od powyższego wewnętrzne zasady rozliczeń pomiędzy konsorcjantami nie mogą mieć wpływu na relacje między konsorcjum a podmiotem trzecim.

Trzeba w tym miejscu także wskazać, że w sprzecznie od nakazu zapłaty strona pozwana co do zasady nie zaprzeczyła wykonaniu umowy przez powoda. Samo wskazanie bowiem, że powód nie udowodnił swojego roszczenia, nie jest jeszcze zakwestionowaniem danej okoliczności faktycznej. Nie ulega wątpliwości, że to do Sądu należy ewentualna ocena, kto jakie okoliczności udowodnił, a obowiązkiem strony jest wypowiedzenie się co do faktów (przyznanie lub zaprzeczenie). Tymczasem strona pozwana w istocie nie zaprzeczyła, że powód wykonał zobowiązanie wynikające z zawartej umowy. Samego hipotetycznego wskazania, że umowa miała być wykonana w lipcu 2017 roku, a została częściowo wykonana w czerwcu 2017 roku (już po dacie zawarcia umowy), nie można w ocenie Sądu traktować jako zaprzeczenia wykonania umowy (spełnienia świadczenia), zwłaszcza że jednocześnie strona pozwana w żaden sposób nie zakwestionowała dołączonych przez powoda (podpisanych przez upoważnionego przedstawiciela strony pozwanej) raportów pracy sprzętu, z których jednoznacznie (i w sposób oczywisty) wynikało, że prace będące przedmiotem umowy zostały przez powoda wykonane. Strona pozwana powinna była bowiem wyraźnie wskazać fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się nie zgadza, jeśli miało to służyć obronie jej racji. Powinna także szczegółowo ustosunkować się do wszystkich twierdzeń powoda, a tego w żaden sposób nie uczyniła.

Należy w tym miejscu raz jeszcze podkreślić, że strona pozwana zarzuciła, że powód nie udowodnił istnienia zobowiązania (roszczenia) wskazanego w pozwie. W ocenie Sądu tak sformułowany zarzut nie był prawidłowy (i wystarczający do odparcia żądania pozwu). Nie ulega bowiem wątpliwości (jak już wyżej wskazano), że podstawowym zadaniem (i obowiązkiem) strony pozwanej jest wypowiedzenie się co do faktów przytoczonych w pozwie przez powoda (czego strona pozwana w istocie nie uczyniła). To do Sądu (a nie do strony) należy natomiast ocena, czy powód (lub strona pozwana) udowodnił (wykazał) swoje twierdzenia (zarzuty).

W ocenie Sądu powód wykazał okoliczności przytoczone w pozwie. Przedstawił bowiem umowę stron, dokumentującą tę umowę fakturę VAT oraz raporty pracy sprzętu, z których wynikało, że strona pozwana (w imieniu swoim oraz wszystkich członków konsorcjum) zawarła z powodem umowę, która została przez niego wykonana, a strona pozwana nie spełniła świadczenia wzajemnego (nie zapłaciła należnego wynagrodzenia). Trzeba przy tym raz jeszcze podkreślić, że strona pozwana w żaden sposób nie zakwestionowała prawdziwości (i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy) dokumentów dołączonych do pozwu. Tym samym Sąd, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności niniejszej sprawy, uznał fakty przytoczone przez powoda za przyznane (art. 230 k.p.c.).

Strona pozwana zarzuciła także, że powód nie wykazał wymagalności dochodzonego roszczenia z uwagi na brak dowodu doręczenia faktury VAT.

Zgodnie z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Także w tym przypadku tak sformułowany zarzut nie był wystarczający do odparcia żądania pozwu w zakresie początkowego terminu naliczania odsetek ustawowych. Strona pozwana w istocie nie zaprzeczyła bowiem otrzymaniu faktury VAT (zarzuciła jedynie, że powód nie wykazał powyższej okoliczności). Nie ulega przy tym wątpliwości, że wbrew zarzutom strony pozwanej powód w pozwie twierdził, że faktura VAT została stronie pozwanej doręczona w dniu 24 lipca 2017 roku i od tej daty (a nie od chwili wystawienia faktury) liczył trzydziestodniowy termin do jej zapłaty.

Ustalając stan faktyczny i wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie Sąd oparł się na przedstawionych przez strony dokumentach prywatnych, których treść co do zasady nie była kwestionowana. Sąd na podstawie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. oddalił jedynie wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka K. W.. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wszystkie okoliczności, na które został on powołany albo zostały udowodnione innymi środkami dowodowymi (dokumentami), albo nie były pomiędzy stronami sporne.

Biorąc zatem wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, skoro roszczenie powoda było właściwie bezsporne, a zgłoszone przez stronę pozwaną zarzuty były bezskuteczne i nieuzasadnione, to na podstawie art. 734 §1 k.c. i 735 §1 k.c. w zw. z art. 750 k.c. oraz art. 481 k.c., a także umowy łączącej strony orzeczono, jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Mając na względzie wynik sprawy powodowi należał się zwrot kosztów procesu, na które złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 300 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł, ustalone zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie.